

Norsk RegnskapsStiftelse

Sendt per e-post til nrs@regnskapnorge.no

DERES REF.:
VÅR REF.: 339563

DATO: 31. januar 2025

Høring – endringer i NBS 1 til 5

1 Innledning

Advokatforeningens tillitsvalgte advokater utfører et omfattende frivillig og ulønnet arbeid for å ivareta rettsstaten, rettsikkerheten og menneskerettighetene. En del av dette arbeidet består i å utarbeide høringsuttalelser.

Advokatforeningens høringsarbeid er organisert i 28 lovutvalg, oppdelt etter særskilte rettsområder og rettslige interesseområder. Om lag hundre høringsuttalelser utarbeides av Advokatforeningens tillitsvalgte advokater hvert år.

Alle våre høringsuttalelser er forfattet av advokater med ekspertise innenfor det rettsområdet som lovforslaget gjelder. En ekspertise som ikke er hentet kun fra juridisk teori, men fra advokatenes praktiske erfaring med å bistå sine klienter – i den norske rettsstatens hverdag. Denne høringsuttalelsen er skrevet ut fra Advokatforeningens ønske om å bidra til gode lovgivningsprosesser, og gode lover.

2 Sakens bakgrunn

Vi viser til høringen til Norsk RegnskapsStiftelse, med høringsfrist den 31. januar 2025. Høringen gjelder forslag til endringer i norske bokføringsstandarder (NBS) 1 til 5.

Dette høringssvaret er i hovedsak utarbeidet av Advokatforeningens lovutvalg for IKT og personvern. Lovutvalget består av Malin Tønseth (leder), Gry Hvidsten, Kari Gimmingsrud, Eli Karine Navestad, Ole Martin Moe, Odd Kleiva og Knut-Erik Jakhelln.

3 Advokatforeningens merknader

Høringsbrevet omtaler bl.a. spørsmålet om hvor regnskapsmateriale skal oppbevares:

Oppbevaringen skal i utgangspunktet skje i Norge. Bokføringsforskriften § 7-5 tillater under nærmere forutsetninger at elektronisk regnskapsmateriale oppbevares i enkelte

andre land. Ut over dette gir bokføringsloven § 13 sjettede ledd anledning til å søke om dispensasjon til oppbevaring i utlandet.

Dette er et spørsmål som etter Advokatforeningens syn er av stor praktisk betydning. Foreningen har merket seg at det kan se ut som det er endringer på vei på dette punktet og tenker dette bør hensyntas i det videre arbeidet, se Skattedirektoratets høring om oppbevaring av elektronisk regnskapsmateriale i utlandet.¹

Advokatforeningen etterlyser også større grad av synliggjøring når det gjelder ulike sikkerhetsstandarder. Høringsbrevet inneholder en del om sikkerhet, men referer i liten grad til standarder. Standarder synes kun å være nevnt noen få steder som for eksempel når de nevner:

Det bør innhentes en erklæring fra skyleverandøren selv om rutiner og testing av disse, eller at skyleverandøren viser til en ekstern bekreftelse på at rutinene fungerer (eksempelvis gjennom ISAE 3402 type 2 eller ISAE 3000-rapporter).

Advokatforeningen er av det syn at det hadde vært en fordel om det ble nevnt noe om forholdet seg til standarder som f.eks. ISO/IEC 27001 og om det er noen sentrale kilder som ligger til grunn for anbefalingene knyttet til sikkerhet.

Vennlig hilsen

Siri Teigum
leder

Merete Smith
generalsekretær

---

¹ Skattedirektoratets høring publisert 9. september 2024 på skatteetaten.no: [Høring av forslag til endringer i bokføringsforskriften §§ 5-3-15 og 7-5 samt skattebetalingsforskriften § 5-11-2](#)

Norsk RegnskapsStiftelse
E-post: nrs@regnskapnorge.no

Oslo, 27. januar 2025

Høring - endringer i NBS 1 til 5

Vi viser til høring av 22. oktober 2024 med forslag til endringer i NBS 1 *Sikring av regnskapsmateriale*, NBS 2 *Kontrollsporet*, NBS 3 *Elektronisk tilgjengelighet i 3,5 år*, NBS 4 *Elektronisk fakturering* og NBS 5 *Dokumentasjon av balansen*.

BDO er positiv til at Bokføringsstandardstyret er revitalisert og at det nå gjøres en oppdatering av bokføringsstandarder og uttalelser om god bokførings-skikk. Utviklingen i både regelverk, teknologi og arbeidsformer de siste 10 årene har gjort dette til en nødvendighet.

Vi mener i hovedsak at de endringene som er foreslått i NBS 1 til 5 er gode og nødvendige. Vi har nedenfor kun enkelte mindre kommentarer til deler av innholdet.

NBS 1 Sikring av regnskapsmateriale

Punkt 3 bør benevnes «Definisjoner», som i de andre standardene, og ikke «Begreper».

I punkt 9.6 beskrives løsninger for trinnvis lukking av regnskapsperioder. Når lukking skal skje innen fristen for årsregnskapet, legges det til grunn at dette må skje innen fristen for *fastsettelse* av årsregnskapet (jf. regnskapsloven § 3-1 annet ledd). Vi oppfatter imidlertid at kravet til ajourhold etter bokføringsloven § 7 annet ledd, i slike tilfeller forstås slik at bokføringen skal ajourholdes senest innen fristen for *innsending* av årsregnskapet (jf. regnskapsloven § 8-2 første ledd). Dette antas å henge sammen med at også de andre ajourholdsfristene knytter seg til det tidspunktet hvor den bokføringspliktige *sender inn* pliktig regnskapsrapportering i form av ulike skattemeldinger mv. Årsregnskapet kan videre utarbeides ved bruk av et årsoppgjør-, tekstbehandlings- eller regnearkprogram, uten at det er behov for å bokføre skatteberegning og årsoppgjørdisposisjoner mv. før fastsettelse skjer.

Hvis denne forståelsen av ajourholdsbestemmelsen fortsatt skal kunne legges til grunn, må NBS 1 punkt 9.6 endres slik at det ved trinnvis lukking av regnskapsperioder er tilstrekkelig at lukkingen skjer innen fristen for *innsendelse* av årsregnskapet, ikke fastsettelse.

NBS 2 Kontrollsporet

I punkt 2.1.4.4 benyttes begrepet «kontrolloppstilling». I skattemeldingen kalles imidlertid dette temaet «Spesifikasjon av lønns- og pensjonskostnad». Vi mener at det samme begrepet bør benyttes i NBS 2 også, gjerne med «kontrolloppstilling» i parentes siden det fortsatt brukes i praksis (se blant annet SA 3801 *Revisors attestasjoner til skatteetaten* punkt 7d).

Høringsutkastet viderefører en eksisterende feil i gjeldende standard, hvor det ikke finnes noe punkt 3.1.3. Standarden går rett fra punkt 3.1.2 til punkt 3.1.4. Dette bør rettes opp.

NBS 3 Elektronisk tilgjengelighet i 3,5 år

I punkt 5 står det at lagring av fil(er) i SAF-T Regnskap format er en akseptabel løsning for elektronisk tilgjengelighet, *forutsatt at alle spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering kan utledes av filen(e).*

Den siste delen av setningen, markert i kursiv ovenfor, kan imidlertid ikke medføre riktighet. Det må skilles mellom

- kravet om oppbevaring av bokførte opplysninger etter bokføringsloven § 13 første ledd nr. 2, hvor det skal være mulig å utarbeide alle spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering basert på de oppbevarte bokførte opplysningene (jf. bokføringsloven § 5), og
- kravet om elektronisk tilgjengelighet til bokførte opplysninger i 3,5 år etter bokføringsloven § 13 b, hvor det ikke stilles krav om mulighet til å utarbeide spesifikasjoner basert på de opplysningene som holdes tilgjengelig.

Heller ikke ved elektronisk tilgjengelighet til bokførte opplysninger fra tabeller, databaser, datavarehus eller lignende, vil det nødvendigvis være slik at spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering kan utarbeides basert på disse opplysningene.

Vi mener at den delen av setningen som er markert i kursiv i første avsnitt, bør slettes.

NBS 5 Dokumentasjon av balansen

En utfordring for revisorer og andre kontrollører, er at balanseposter dokumenteres med rapporter fra regnskapssystemet. Et eksempel er at en utskrift av kontospesifikasjonen benyttes for å vise alle transaksjoner og disposisjoner som er ført på en balansekonto siste regnskapsår. Et annet eksempel er at periodiseringer og avsetninger dokumenteres med en utskrift fra regnskapssystemet som viser at det kostnadsføres et bestemt beløp per måned og at balansekontoen går i null om et visst antall måneder.

Vi mener at standarden bør omtale at utskrifter av kontospesifikasjonen eller andre rapporter fra regnskapssystemet ikke kan benyttes som dokumentasjon av balansen. Dette er kun spesifikasjoner av den balanseposten som skal dokumenteres. Eksemplet angitt ovenfor knyttet til periodiseringer og avsetninger kan med fordel benyttes i standarden, for å illustrere at dette ikke er tilstrekkelig dokumentasjon av balansen.

Med vennlig hilsen

Pål-Magnus Lilleberg
Leder/Partner Fagavdelingen

E-post: pal-magnus.lilleberg@bdo.no

Jan Terje Kaaby
Director Fagavdelingen

E-post: jan.terje.kaaby@bdo.no

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kaaby, Jan Terje

Underskriver

På vegne av: BDO AS

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1203910

IP: 188.95.xxx.xxx

2025-01-27 11:10:20 UTC

Lilleberg, Pål-Magnus

Underskriver

På vegne av: BDO AS

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1838255

IP: 104.28.xxx.xxx

2025-01-27 11:48:15 UTC

Dette dokumentet er signert digitalt via **Penneo.com**. De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl ved bruk av et sertifikat og et tidsstempel fra en kvalifisert tillitstjenesteleverandør.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo AS**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørens digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

Norsk Regnskapsstiftelse v/Bokføringsstandardstyret

Høringssvar – endringer i NBS 1 til 5

Innledning

Vi viser til høring angående endringer i NBS 1-5 publisert 22. oktober 2024.

Flere av bokføringsstandardene har i lengre tid hatt behov for en viss «oppgradering». Det er derfor svært positivt at de nå oppdateres. Vi finner mange av presiseringene og de nye og mer relevante eksemplene som nyttige – og til dels nødvendige. Vi har likevel noen mindre tilbakemelding nedenfor.

Generelle kommentarer til flere av standardene

Vi fører regnskap for mange statlige virksomheter. Disse avlegger ikke regnskap iht. regnskapsloven, men statens økonomireglement med tilhørende rundskriv. Økonomireglementet inneholder også bestemmelser om bokføring, men de fleste av våre kunder er bokføringspliktig iht. bokføringslovgivningen. Regnskapene til de fleste av våre kunder blir revidert av Riksrevisjonen. I flere av standardene vises det til kun revisorloven. Her mener vi at det også kan være relevant å vise til riksrevisjonsloven og kommunelovens kapittel 24 med tilhørende forskrift (forskrift om kontrollutvalg og revisjon). Vi mener det kan være hensiktsmessig blant annet for å framheve at regelverket ikke er begrenset til å gjelde private virksomheter.

NBS 1 Sikring av regnskapsmateriale

I NBS 5 er det foreslått å kreve årlig vurdering eller bekreftelse på videreføring av tidligere dokumenterte vurderinger av f.eks. nedskrivningsplikten. Denne endringen støttes. I punkt 7.2.4 om ajourhold av risikovurderingen er det derimot ikke foreslått en tilsvarende endring. Her kreves det kun ajourhold når det skjer endringer. Vi mener at det også her kan være hensiktsmessig å stille krav til virksomheten om å dokumentere at man har vurdert om det er foretatt endringer i løpet av året som tilsier at rutinene må oppdateres.

Det er presisert at krav til konfidensialitet ikke er regulert i standarden da det ikke følger av bokføringslovens formål, men er regulert i andre regler, bl.a. personopplysningsloven. Det kunne likevel ha vært tatt inn en presisering av at bokføringslovens krav til minste oppbevaringstid også blir maksimal oppbevaringstid for personopplysninger som man ikke har hjemmel til å oppbevare når kravet til oppbevaring iht. bokføringslovgivningen opphører.

NBS 2 Kontrollsporet

Vi støtte at man skriver *bilag* i stedet for *dokumentasjon av bokførte opplysninger*.

Når det gjelder spørsmålet om å framheve kontrollsporet fra pliktig rapportering til bilagene framfor motsatt vei mener vi at det er viktig å sikre et godt og enkelt kontrollspor begge veier. Vi er derfor av den oppfatning at man fortsatt bør likestille kravet til kontrollspor begge retninger.

NBS 3 Elektronisk tilgjengelighet i 3,5 år

Under punkt 1 er regnskapssystem definert. Definisjonen i denne standarden er begrenset til å vise til enkelte systemløsninger. For å unngå misforståelser i andre sammenhenger bør man vurdere å presisere at definisjonen er begrenset til denne standarden.

NBS 4 Elektronisk fakturering

Ingen kommentarer.

NBS 5 Dokumentasjon av balansen

I NBS 5 forekommer ordet *bilag* i parentes etter *dokumentasjon av bokførte opplysninger* e.l. flere steder. *Bilag* bør benyttes gjennom hele standarden etter første gangs forklaring i parentes, jf. tilbakemelding til NBS 2. Det samme gjelder de øvrige standardene da begrepsbruken bør vær lik på tvers av disse fem standardene, men også ved revisjon av de øvrige standardene og GBS-ene.

Vennlig hilsen

Gøril Aune
Divisjonsdirektør

Grete Kvendbø Buran
seksjonssjef

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

[Norsk RegnskapsStiftelse

Vår ref: FS 2505 HV
Deres ref:
Oslo, 31.01.2025

Høringssvar – Endringer i NBS 1 til 5

Vi viser til Norsk RegnskapsStiftelses høringsbrev av 22. oktober 2024 hvor vi er invitert til å gi høringssvar til de foreslåtte endringene i Norsk BokføringsStandard nr 1 til nr 5. Høringssaken er behandlet i Fagutvalget i Regnskap Norge.

Regnskap Norge verdsetter arbeidet Bokføringsstandardstyret nedlegger i oppdatering og utvikling av bokføringsstandarder og uttalelser.

NBS 1 Sikring av regnskapsmateriale

I punkt 3 Begreper omtales definisjoner av flere relevante begreper brukt i standarden. I øvrige standarder er tilsvarende punkt benevnt «Definisjoner». Vi foreslår derfor å endre punkt 3 i denne standarden til «Definisjoner».

NBS 2 Kontrollsporet

Begrepet «bilag» erstatter «dokumentasjon av bokførte opplysninger» i standarden. I punkt 1.3 er «bilag» definert som «dokumentasjon av bokførte opplysninger etter bokføringsloven § 10».

Vi mener at det er hensiktsmessig å bruke begrepet «bilag» i standarden. Det gis innledningsvis i standarden en definisjon og henvising til bokføringsloven § 10, som gir nærmer beskrivelse av hva «dokumentasjon av bokførte opplysninger» er.

Begrepet «bilag» er godt innarbeidet i språket og klart forstått av både fagpersoner og de bokføringspliktige. Bruk av det kortere begrepet «bilag» gjør standarden enklere å lese.

NBS 5 Dokumentasjon av balansen

Vi mener at det er hensiktsmessig å erstatte gjengivelse av lovtekst mv med henvisninger til relevant regelverk slik det er forslått i høringsutkastet. Det gjør standarden kortere og mer oversiktlig. Det vil bli redusert behov for oppdatering av lovtekst mv ved endringer i lover mv.

Punkt 5:

Nærmere klargjøring av begrepet «ubetydelige poster» er viktig. Krav til fullstendighet og nøyaktighet tilsier at alle balanseposter bør dokumenteres uavhengig av beløpsmessig størrelse. Manglende bokføring av poster eller vesentlige verdsettelsesfeil er eksempler på forhold som kan avdekkes ved dokumentasjon av alle balanseposter uavhengig av beløpsmessig størrelse.

Vi støtter derfor at dette tydeliggjøres i standarden.

Punkt 6:

Det er gitt ytterligere nyttige eksempler på hvordan balanseposter kan dokumenteres på ulike måter.

Vi ser stadig flere investeringer i virtuelle valutaer som for eksempel kryptovaluta. Det er behov for å få avklart regnskapsmessig behandling av slike investeringer i regnskapsstandarder, og det er behov for eksempler på tilstrekkelige dokumentasjon av slike investeringer i denne bokføringsstandarden.

Punkt 10:

Nytt punkt om tidsfrister for utarbeidelse av balansedokumentasjon. Krav til balansedokumentasjon er gitt i bokføringsloven § 11 Dokumentasjon av balansen mv og bokføringsforskriften kap 6 Dokumentasjon av balansen.

Bokføringsloven § 11 første ledd:

Ved utarbeidelse av årsregnskap og næringsoppgave skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bestemmelsen gjelder tilsvarende for skattemessige verdier som ikke er dokumentert i øvrige skattemeldinger etter skatteforvaltningsloven.

Tidspunkt for utarbeidelse av balansedokumentasjon er i bokføringsloven § 11 angitt slik: **Ved utarbeidelse.....skal det foreligge dokumentasjon.....** Det kan tolkes slik at balansedokumentasjon skal foreligge i forkant av selve utarbeidelse av årsregnskap og skattemeldingen.

Tidspunkt for utarbeidelse av årsregnskap og skattemelding inntreffer før årsregnskapet skal behandles i styret og/eller skattemelding leveres. Loven gir derfor hensiktsmessige frister for når balansedokumentasjon skal utarbeides. Det er derfor etter vårt syn ikke behov for nærmere veiledning om når bokføringspliktige skal utarbeide balansedokumentasjon avhengig av plikt til å behandle årsregnskap i styret og/eller levere skattemelding.

Vi mener at det heller ikke er behov for å regulere frister for utarbeidelse av balansedokumentasjon når et årsregnskap skal revideres.

Med vennlig hilsen,

Regnskap Norge

Rune Aale-Hansen

Adm.dir

Hege T. Vikane (sign)

Fagansvarlig regnskap

Norsk Regnskapsstiftelse
nrs@regnskapnorge.no

Vår referanse:
Markus D. Wroldsen

Dato:
31.1.2025

Høringsinnspill til forslag til endringer i NBS 1-5

1 Bakgrunn

Bokføringsstandardstyret har sendt på høring forslag om endringer i NBS 1 Sikring av regnskapsmateriale, NBS 2 Kontrollsporet, NBS 3 Elektronisk tilgjengelighet i 3,5 år, NBS 4 Elektronisk fakturering og NBS 5 Dokumentasjon av balansen.

2 Generelt

De foreslåtte endringer i bokføringsstandardene NBS 2, 3 og 5 er foreslått å få virkning for regnskapsår som begynner 1. januar 2025 eller senere.

Tekstmaterialet er forholdsvis omfattende og enkelte av endringsforslagene kan det være noe vanskelig å se konsekvensene av. Brukerne vil derfor trenge tid på å sette seg inn i endringene, som vi antar blir vedtatt et stykke ut i 2025. Generelt kan det også oppfattes uheldig at det vedtas endringer med virkning for inneværende år. Revisorforeningen mener at det vil være mest forsvarlig å utsette virkningstidspunktet til 1. januar 2026, men med oppfordring til tidligere anvendelse.

3 NBS 1 Sikring av regnskapsmateriale

3.1 Punkt 3 Begreper

«Blok kjedeteknologi» - Blokkjedeteknologi er fortsatt en forholdsvis ny teknologi innenfor bokføring, dokumentasjon av transaksjoner, mv. Det finnes mange gode og anvendelige definisjoner av begrepet, uten at det oss bekjent er utarbeidet en offisiell definisjon av teknologien. Revisorforeningen er litt skeptisk til om Bokføringsstandardstyret per i dag bør påta seg å definere og regulere blokkjedeteknologi til bruk i bokføringen, der definisjonen vil kunne skape rettsvirkninger for brukerne.

Det vises og til punkt 7 under der det fremkommer at bruk av blokkjedeteknologi «styrker integriteten til regnskapsmaterialet med lavere risiko for manipulering». Vi er også her skeptiske til om Bokføringsstandardstyret indirekte bør gi anbefalinger om bruk av nye teknologiske løsninger, også med tanke på at det kan finnes flere ulike anvendelser av teknologien med ulik integritet.

Revisorforeningen mener omtale av blokkjedeteknologi bør vurderes tatt ut.

«Multisky-løsning» - Definisjonen kan fremstå som noe upresis, ved at den også kan anses å omfatte dobbeltlagring (back-up) hos ulike skyleverandører. Definisjonen bør klargjøre at det menes at ulike deler av regnskapsmaterialet er oppbevart atskilt/spredt hos ulike skyleverandører.

«ASP» - Det kan i definisjonen vurderes å bytte ut begrepet «alle nødvendige» med «flere».

3.2 Punkt 4 Omfanget av regnskapsmateriale som skal sikres

Det er foreslått en utvidelse av beskrivelsen av regnskapsmateriale som skal sikres, ved at det klargjøres at også regnskapsmateriale som kreves oppbevart etter god bokføringsskikk skal sikres. Det er tatt inn et eksempel på slikt regnskapsmateriale.

For å bedre brukervennligheten til NBSen, kan det vurderes å innta en bredere eksemplifisering av hvilket regnskapsmateriale som kreves oppbevart og sikret etter god bokføringsskikk.

3.3 Punkt 5 Sikringsformål og sikringstiltak:

Det presiseres at konfidensialitet ikke er et av hovedformålene med sikring.

Det kunne vært klargjørende om det også inntas en tekst som forklarer hvilke praktiske konsekvenser det har for sikringstiltakene at konfidensialitet kan tillegges mindre vekt ved vurdering av om regnskapsmaterialet er tilstrekkelig sikret.

3.4 Punkt 7.2.6.6. Bruk av skytjenester

Det innføres et krav om at den bokføringspliktige må ha avtale som sikrer at den «logiske tilgangen» til regnskapsmaterialet ikke begrenses.

«Logisk tilgang» er ikke et begrep som benyttes i dagligtale. For at de bokføringspliktige enkelt skal forstå hva som ligger i vilkåret bør begrepet forklares, ev. erstattes med mer forklarende ord. Vi oppfatter at logisk tilgang refererer til kontrollen over hvem som har tilgang til data, applikasjoner og ressurser i et datasystem. Dette inkluderer autentisering (bekreftelse av identitet) og autorisasjon (tildeling av tilgangsnivåer) for å sikre at bare autoriserte brukere kan få tilgang til informasjonen.

4 NBS 2 Kontrollsporet

4.1 Punkt 1.3 Definisjoner

«Bilag» - Innføringen av begrepet i standardene fremstår som fornuftig. Begrepet er svært hyppig brukt i det daglige og innholdsmessig godt kjent.

4.2 Punkt 2.3 Kontrollspor mellom bokførte opplysninger og bilag:

For å følge opp endringen over bør setningen «Identifikasjon av dokumentasjon bør som hovedregel skje gjennom fortløpende bilagsnummerering» vurderes byttet ut med «Identifikasjon av bilag bør som hovedregel skje gjennom fortløpende nummerering per bilagsserie» eller tilsvarende.

Det fremkommer at identifikasjon bør som hovedregel skje ved fortløpende nummerering. Begrepet «Bør som hovedregel» er en svak pliktregel, som kan åpne for å bruke andre identifikatorer, herunder at man etter konkret vurdering kan avvike fra fortløpende nummerering. Er dette tiltenkt?

Det bør også klargjøres hva som menes med «fortløpende». Vi legger til grunn at det menes krav til tett nummerserie eller tilsvarende. Dette bør fremkomme.

5 NBS 4 Elektronisk fakturering

5.1 Punkt 1 Innledning og virkeområde

Som det fremkommer i det nye avsnittet kan kjøpers mulighet til å motta elektronisk faktura variere. Selger har ansvar for å undersøke om kjøper kan motta elektronisk faktura.

Det kan vurderes å innta en beskrivelse av hvilke handlinger det forventes at selger skal utføre for å ivareta undersøkelsesplikten knyttet til kjøpers mulighet til å motta elektronisk faktura.

5.2 Punkt 3.3 Selger/fakturautsteder

Selger er i forslaget definert som «den part i en transaksjon som leverer varer og/eller tjenester». I forbindelse med omorganiseringer og transaksjoner oppstår det ofte spørsmål om det skal utstedes salgsdokument i henhold til bokføringsforskriften § 5-1-1 ved overdragelse av blant annet aksjer.

Det kan vurderes om også finansielle instrumenter bør inngå i oppstillingen over leveranser fra selger.

5.3 Punkt 3.4 Kjøper/fakturamottaker

Kjøper er i forslaget definert som «den fysiske eller juridiske personen som selger har inngått avtale med om å levere varer eller tjenester til, som gjennom avtalen har forpliktet seg til å betale for varene eller tjenestene...».

Det kan tenkes eksempelvis tredjepartsavtaler der andre enn kjøper har forpliktet seg til å betale. Det kan vurderes om den innskutte leddsetningen bør være med i kjøper-definisjonen.

5.4 Punkt 3.5 Formidler/distributør

Formidler/distributør er et innarbeidet uttrykk i NBS-en som angivelse av part som bistår med oversendelse av elektroniske fakturaer. Revisorforeningen forstår det slik at i andre sammenhenger benyttes også begrepet «aksesspunkt» for angivelse av denne rollen.

Formidler/distributør er i handelssammenheng et innarbeidet uttrykk for en som videreselger varer og tjenester. Det kan vurderes om det er heldig å benytte et begrep som allerede er innarbeidet for en annen aktør/rolle i handelssammenheng.

Det kan vurderes om begrepet aksesspunkt bør benyttes i NBS-en.

6 6 NBS 5 Dokumentasjon av balansen

6.1 Punkt 4 Balanseposter og verdier

Det kan vurderes om omtalen bør omfatte de nye reglene for næringsdrivende med begrenset regnskapsplikt. Disse kunne tidligere levere næringsoppgave 2 med skattemessige verdier samt benytte næringsoppgave 2 som årsregnskap for innsending til Brønnøysund.

6.2 Punkt 5 Ubetydelig balanseposter

Bokføringsloven § 11 åpner for at ubetydelige balanseposter ikke må dokumenteres. Revisorforeningen forstår den foreslåtte endringen som en klar formaning til brukerne om at hele balansen som utgangspunkt likevel bør dokumenteres.

Revisorforeningen er noe skeptisk til om det bør innføres en bestemmelse i standarden som tar sikte på å begrense det lovbestemte unntaket. Vi er også skeptisk til å gjøre dette ved å innføre en bør-regel i standarden. Vi frykter at konsekvensen kan bli at anbefalingen i første rekke følges av bokføringspliktige som allerede har gode rutiner, mens den ikke vil bidra i særlig grad til å forbedre praksis der behovet er størst.

Et alternativt tiltak for å bedre praksis, kunne være å fastsette i standarden at det er en forutsetning for å benytte unntaket fra plikten til å dokumentere balanseposter at det utarbeides en kort forklaring på hvorfor balanseposten anses som ubetydelig. Vi legger frem dette som et forslag til vurdering.

Endringene som er foreslått vil kunne pålegge de næringsdrivende administrative byrder. Det bør derfor vurderes særskilt om nytten ved en eventuell innskjerping kan forsvare kostnaden.

6.3 Punkt 7 Poster verdsatt etter vurdering

Det er foreslått som endring at kravet om dokumentasjon også skal gjelde vurderinger hvor konklusjonen blir at bokført verdi skal videreføres uendret.

Revisorforeningen mener dette fremstår som en hensiktsmessig endring som bør innføres.

Vennlig hilsen
Karen Kvalevåg
Adm. direktør
kk@revisorforeningen.no

Vår dato 28.01.2025	Din/Deres dato 22.10.2024	Saksbehandler Inger Helene Iversen
800 80 000 Skatteetaten.no	Din/Deres referanse Jan Terje Kaaby	Telefon 94376903
Org.nr 974761076	Vår referanse 2024/3131	Postadresse Postboks 9200 Grønland 0134 Oslo

NORSK REGNSKAPSSTIFTELSE

nrs@regnskapnorge.no

Høringssvar - Oppdatering av norske bokføringsstandarder

Det vises til deres høringsbrev av 22. oktober 2024 med vedlegg, vedrørende oppdatering av norske bokføringsstandarder nr. 1 til 5.

I brevet vises det til at teknologisk utvikling, endringer i annet regelverk og ny begrepsbruk mv. har gjort det nødvendig å oppdatere bokføringsstandardene og det bes om innspill fra høringsinstansene. Som ledd i Skattedirektoratets arbeid med høringen har vi innhentet synspunkt fra divisjonene i Skatteetaten.

Skatteetatens overordnede synspunkt er at de reviderte norske bokføringsstandardene 1 - 5 imøtekommer behovene for oppdatering, og at standardene på en god måte utdyper de krav som følger av god bokføringsskikk. I det etterfølgende vil vi gi noen generelle kommentarer til standardene, etterfulgt av merknader til noen av standardene.

Struktur og begrepsbruk

Vi mener at det på noen områder kan være hensiktsmessig å samordne strukturen og begrepsbruken ytterligere på tvers av standardene. Et eksempel på det er bruk av formuleringene «Begreper» og «Definisjoner». NBS 1 har punkt 3 «Begreper» som inneholder definisjoner. NBS 2 har underpunkt 1.3 «Definisjoner» under punkt «1. Innledning». NBS 3 har «Definisjoner» som eget avsnitt under punkt 1. NBS 4 og 5 har «Definisjoner» i punkt 3.

Tilsvarende er «Lov og forskrift» omtalt i eget punkt (nr. 2) i NBS 1, og i underpunkt 1.2 under punkt 1. Innledning» i NBS 2.

Bruk av punkter og underpunkter – nummerering og omtale

For det meste er det benyttet punkt- og underpunktnummerering før omtalen av det aktuelle temaet. I enkelte tilfeller, for eksempel i NBS 1 punkt 7, er det først en omtale uten underpunkt, før man går over til underpunkt (7.1). Vi mener det er hensiktsmessig å følge en struktur hvor underpunktene (her 7.1) følger umiddelbart under hovedpunktet (7).

Et annet eksempel er NBS 2, hvor omtalen begynner i underpunkt 2.1, før underpunkt 2.1.1 angis. Også for å kunne gi nøyaktige henvisninger til omtalen, er det en fordel at det som kommer umiddelbart etter overskriften 2.1 blir plassert i et underpunkt 2.1.1, med en passende overskrift.

Norsk bokføringsstandard 1

Vi foreslår at begrepet «sky» eller ev. «sky-løsning» defineres, i tillegg til definisjonen av «multisky-løsning» i punkt 3.

Vi mener det kan være hensiktsmessig å ta inn omtale av hvordan geopolitiske forhold påvirker krav til oppbevaringssted. For eksempel kan et nytt punkt 7.2.6.7 «*Oppbevaring i utlandet*» ha følgende innhold:

Om oppbevaringen skjer i utlandet, innenfor rammene av bokføringsloven § 13, jf. bokføringsforskriften § 7-5, bør den bokføringspliktige også vurdere om endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen tilsier at oppbevaringen kan skje i det aktuelle landet/området uten forhøyet risiko, eller om det må iverksettes ytterligere sikringstiltak.

I punkt 7.2.6 omtales «*Portabel disk*». Vi mener at «*portable lagringsenheter*» eller «*portable lagringsmedier*», som standarden bruker andre steder, er mer treffende. Det vises til at disse begrepene også inkluderer minnepinner og minnekort. Det kan også vurderes å erstatte ordet «portable» med «bærbare».

Omtalen i punkt 7.2.6.3 er stort sett uendret. Vi har likevel merket oss at standarden angir at: «En grunn til at det ikke anbefales å ha logisk sikring av frittstående elektroniske oppbevaringsmedier, er at administrasjon av brukeridentifikasjon og passord på slike medier er vanskelig å vedlikeholde i oppbevaringstiden.»

Vi stiller spørsmål ved om ikke teknologisk utvikling gjør at det nå er mulig å ha logisk sikring for portable lagringsenheter/lagringsmedier. Standarden anbefaler at portable lagringsmedier i stedet sikres fysisk. Vår erfaring er at portable lagringsmedier er særlig vanskelig å sikre fysisk. Hensikten med dem (fremfor en stasjonær PC) er at de skal være enkelt flyttbare, og at de da er utsatte for å bli mistet eller tapes på annen måte. Forutsetningen/anbefalingen om at disse skal låses ned i en skuff er dermed vanskelig å overholde i praksis, hvilket etter vårt skjønn tilsier at man i stedet bør tilstrebe logisk sikring av slike enheter.

Norsk bokføringsstandard 2

Flere fagmiljøer har meldt tilbake at bruken av begrepet «bilag» er en god løsning, og at den foreslåtte definisjonen i punkt 1.3 er dekkende.

I punkt 2.1 omtaler man «*post i skattemelding*». Vi foreslår å erstatte ordet «post» med «felt», siden det er denne betegnelsen som brukes i tilknytning til dagens skattemelding.

Til punkt 3.2 bemerkes at vi mener det er hensiktsmessig legge opp til en løsning der dokumentasjonen av kontrollsporet normalt bør ta utgangspunkt i pliktig regnskapsrapportering.

Norsk bokføringsstandard nr. 3 og 4

Ingen merknader

Norsk bokføringsstandard 5

Skattedirektoratet er enig i den nye omtalen i standarden punkt 5 (Ubetydelige balanseposter), som trekker i retning av at balanseposter bør dokumenteres uten hensyn til postenes størrelse. Dette for å underbygge balansepostenes fullstendighet.

I punkt 6 (Typer dokumentasjon) er opplysninger fra Matrikkelen på Kartverkets nettside gitt som eksempel på ekstern bekreftelse for eierskap til fast eiendom. Vi stiller spørsmål ved om det her bør stå «grunnboken» som også er tilgjengelig på Kartverks nettside. Etter det vi forstår gir ikke Matrikkelen informasjon om eierforhold, men om eiendommens grenser, adresse, bygninger mm.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelse i saken.

Med hilsen

Åsmund Haugseth
underdirektør
Juridisk avdeling
Skattedirektoratet

Inger Helene Iversen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Hege Vikane

Fra: Forvarelse <Forvarelse@ssb.no>
Sendt: mandag 27. januar 2025 09:27
Til: nrs@regnskapnorge.no
Emne: SSBs Høringssvar om endringer i norske bokføringsstandarder (NBS) 1 til 5

Kjære dere,

Statistisk sentralbyrå (SSB) viser til brev av 22.oktober 2024 angående Høring om endringer i norsk bokføringsstandarder (NBS) 1 til 5.

SSB har ikke merknader til høringen.

Med vennlighilsen
David B. Mokarian

Fra: Arkivet <arkivet@ssb.no>
Sendt: onsdag 23. oktober 2024 10:30
Til: Mokarian, David <David.Mokarian@ssb.no>
Emne: WebSak: Du er satt opp som saksbehandler på dokument 24/1598-1 - Høring med svarfrist 31. januar 202

Du er saksbehandler på dokument 24/1598-1 i WebSak
Dokumenttittel: Høring med svarfrist 31. januar 2025 - Oppdatering av norske bokføringsstandarder
Sak: Høring - Oppdatering av norske bokføringsstandarder

[Trykk her for å åpne i WebSak+](#)

Hege Vikane

Fra: Mats Sollie <mats.sollie@aksio.no>
Sendt: torsdag 9. januar 2025 00:23
Til: nrs@regnskapnorge.no
Emne: SV: Høring - Oppdatering av norske bokføringsstandarder

Hei,

Den Norske Aktuarforening har gått igjennom høringen om oppdatering av norske bokføringsstandarder og har ingen kommentarer til høringen.

Mvh,

Mats Sollie
Nestleder, Den Norske Aktuarforening

Mats Sollie

Partner

Strandveien 55 | N-1366 Lysaker, NORWAY
Mobile (+47) 911 11 815
E-mail: mats.sollie@aksio.no
Homepage: www.aksio.no

From: Hege Vikane <hege.vikane@regnskapnorge.no>
Sent: onsdag 23. oktober 2024 09:34
To: Jan Terje Kaaby <jan.terje.kaaby@bdo.no>; Iversen, Inger Helene (inger-helene.iversen@skatteetaten.no) <inger-helene.iversen@skatteetaten.no>
Subject: Høring - Oppdatering av norske bokføringsstandarder

Hei

Norsk RegnskapsStiftelse (NRS) sender med dette på høring forslag til endringer i:

- NBS 1 *Sikring av regnskapsmateriale*
- NBS 2 *Kontrollsporet,*
- NBS 3 *Elektronisk tilgjengelighet i 3,5 år,*
- NBS 4 *Elektronisk fakturering*
- NBS 5 *Dokumentasjon av balansen.*

Se vedlagt høringsbrev.

Se hørings sak på Norsk RegnskapsStiftelses hjemmeside [her](#).

Høringsutkastene til endrede standarder følger vedlagt både i rene versjoner og endringsmarkert mot gjeldende standarder (sist oppdatert i 2015).

Høringsfrist: 31. januar 2025

Hørings svar sendes til nrs@regnskapnorge.no

Med vennlig hilsen
Norsk RegnskapsStiftelse

Jan Terje Kaaby
Leder Bokføringsstandardstyret i NRS